

NAUJIENOS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 20 c.

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, — Tuesday, December 6, 1977

Nr. 286

NUKRITO TERORISTU PAGROBTAS LĒKTUVAS

EGIPTO PREZIDENTAS ATSAUKĖ PENKIS SAVO AMBASADORIUS

Diplomatai iškviesti į Kairą pasitarimams apie naują vyriausybės politiką

Kairas, Egiptas. — Egipto prezidentas Sadatas sekmadienį atšaukė penkis ambasadorius, įsakdamas jiems grįžti į Kairą pasitarimams. Egipto ambasadoriams Maskvoje, Sirijoje, Libijoje, Alžirijoje ir Pietų Jemene įsakta tuojau grįžti į Kairą. Egipto prezidentas, patvyręs apie minėtų valstybių atstovų suvažiavimą Tripolyje, įsakė ambasadoriams grįžti namo.

Pasikeis Egipto užsienio politika

Egipto prezidentas nemane, kad toks didelis arabų valstybių atstovų skaičius dalyvaus Tripoly pasitarime. Egiptas taip pat nemane, kad Maskva paklausys Sirijos užsienio ministerio ir kenks Artimųjų Rytų taikui. Jeigu arabų valstybės stengiasi konspiruoti prieš Egiptą, tai prezidentas nori aptarti naujus užsienio politikos planus.

Egiptas gali susitarti su Izraeliu.

Egipto prezidentas pareiškė, kad Egiptas bus priverstas tartis su Izraeliu, jeigu niekas neatvažiuos į Kairą pasitarimams. Reikalas dar labiau pablogės, jei ku atvažiuosieji bandys kenkti taikos pasitarimams. Keturių karų metu Egiptas labiausiai nukentėjo, todėl šiandien jis nepasirošęs karui ir negali kovoti.

Gen. Šaronas išsprendė Palestinos klausimą

Telavivas, Izraelis. — Gen. Arik Šaronas, paskutinio karo metu permetęs Izraelio tankus per Nilą, apsupo Egipto stipriausią armiją ir buvo besiruošias pasiekti Kairą, tvirtina, kad palestiniečiai turi Jordaniją, kurioje gali gražiai gyventi. Palestiniečių nelaimė prasidėjo, kai jie bandė nuversti vyriausybę ir sumti Jordanijos karalių. Jiems reikėjo naudotis duotoms privilegijoms ir nesikišti į vidaus reikalus.

Appalachian kalnuose Dujų atsargos

Technologijos įstagos apskaičiavimais, nemažiau kaip vienu trilionu kubinių pėdų natūralių dujų (gazo) — apie 5 proc. dabartinės tokių dujų produkcijos — galima gauti iš suakmenėjusių augalijos liekanų (fossils).

Siek tiek natūralių dujų tuo būdu jau pagaminama, bet Kongreso tyrinėjamų skyrius OTA tvirtina, kad produkcija galima žymiai padidinti dujomis, pakėlus kainą iki \$2 ar \$3 už tūkstantį kubinių pėdų. Dabar federalinė valdžia už tūkstantį kub. pėdų ima \$1.46, nors nereguluotoje prekyboje už tą dujų kiekį mokama po \$2.

Šaltas, snigs
Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:19

TRUMPAI IS VISUR

Rusai išperka Amerikos saulėgrąžas

MENNEAPOLIS, Minn. — Rusai, lenkai, italai ir vokiečiai paskutiniaisiais metais išperka Amerikos saulėgrąžų derlių. Saulėgrąža yra Amerikos augalas. Niekur jos neužauga tokios didelės ir niekur grūdai neturi tiek daug aliejaus, kiek jų turi Minesotos ir Dakotos saulėgrąžos. Jos auga ir Europoje, bet niekur joms dirva nėra tokia gera, kokia ji yra Minesotos valstyjose. Daugiausia Amerikos saulėgrąžų išperka rusai (semečki) ir jas sunaudoja įvairiems tikslams. Dalį pirktu grūdų parduoda vaikams ir suaugusiems. Rusai jas išsilukštena ir valgo, kaip amerikiečiai popkanus, o sovietų valdžia iš jų spaudžia aliejų, reikalingą įvairiems maisto ir pramonės produktams. Šiemet saulėgrąžų derlius buvo geras, bet veik visais ruošiamas užsieniui.

Arkivyskupas Quinn katalikų vyriausiasis

SAN FRANCISCO, Cal. — Katalikų arkivyskupas John Quinn paskirtas Amerikos Romos katalikų vyskupų vyriausiuoju hierarchu. Jo įsakymo pasidėjo klausyti visi Amerikos vyskupai ir klebonai. Arkivyskupas Quinn pripažįsta, kad banžyčia privalo eiti su gyvenimo pažanga, bet pornografiškų susižavėjimų jis nesirengia skaityti maldomis. 48 metų San Francisco arkivyskupas mokėjo geriausiai formuluoti katalikų bažnyčios poziciją vyskupų konferencijoje, yra geras administratorius, todėl ir paskirtas arkivyskupu.

Miestų atnaujinimas

WASHINGTON. — Pasikalbėjime su U.S. News and World Report sekmadienį Namų ir Miestų Gerinimo (HUD) sekretoriaus R. Harris pranešė, kad ateinančių metų naujoje programoje numatyta daugiau susirūpinti apie miestų ir pasenusių miestų centrų ir šiaip nugyventų miestų kvartalų atnaujinimą ir kreditų sutvarkymą, kad žemesniųjų ir vidurinių pajamų šeimos galėtų namus įsigyti. Ms. Harris spėja, kad federaliniai fondai toms programoms iki \$59 milijonų bus pakelti iki \$80 milijonų 1977 — 1978 metams.

LAS VEGAS, Nev. — Teismas svarsto buvusio milijonieriaus Howard Hughes paliktus testamentus, kad galėtų nustatyti, kuris iš jų yra tikras. Atsirodo, kad patikimiausias testamentas yra 1968 metais parašytas, kuris testamentą vykdytoju palieka 89 metų amžiaus Nash Dietrichą. Kiti ginčinės tvirtina, kad šis testamentas netikras, nes jų vardai jame nepaminėti.

Kupranugarė motina stovi greta gražiai augančios dukters. Praeita pavasarį zoologijos soduose gimė daug galvių, kurie per vasarą gerokai pasaugo ir pasruošė surikti žiemos šaltius.

MASKVA SOVIETŲ PREKYBOS LAIVYNA PAVERTĖ ŠNIPINĖJIMO CENTRAIS

JAV Prezidentas Jimmy Carter ragino Egipto prezidentą imtis taikos iniciatyvos

WASHINGTON, D. C. — Sovietų valdžia dabartinį rusų prekybos laivyną pavertė šnipinėjimo centrais, — praneša Daily News korespondentas John Anderson. Kiekvienas sovietų laivas turi elektroninius aparatus klausyti Amerikos pakraščiuose girdimus pasikalbėjimus, sekti įsakymus laivams ir lakūnams, ir sekti povandeninių laivų judėjimą. Šiam tikslui reikalingi instrumentai brangiai kainuoja, bet sovietų valdžia leidžia pinigų brangiems klausytuvams, siunčia žinias, į centrus, kuriame žinių specialistai išfručuoja žinias ir duoda atsakingiems valdžios organams.

Rusai labai seka Amerikos pakraščius

Sovietų prekybos laivai labai atidžiai seka visus Amerikos pakraščius. Ypačiai jiems svarbu nustatyti, iš kur ateina įsakymai laivams ir aviacijai. Anksčiau sovietų žvejai rūpinosi šnipinėjimu, bet dabar, kai sovietų žvejų laivai gerokai suvaržyti, tai šnipinėjimas perkeltas į prekybos laivyną. Šitoks šnipinėjimo tinklo įvedimas rusams labai brangiai kainuoja, turi apmokėti specialistus toms žinioms pagauti ir prižiūrėti užrašymą ir perduoti Maskvai. Amerikos krašto apsauga besirūpinanti žmonės privalo žinoti, kiekvienas atplaukiantis sovietų prekybos laivas yra šnipinėjimo centras.

WASHINGTON. — Anglikų unijos (UMW) pirmininkas Arnold Miller, dviejose paskutinėse sesijose nedalyvavęs sekmadienį vėl įsijungė į valdžios prižiūrimas derybas su anglies kasyklų operatoriais sekmadienį, kadangi unijos grasino nuo pirmadienio 130,000 angliakasių streiku. Derybų tarpininkas Wayne Horvitz nepasakė, kokios buvo susitarimų vilnys iki sekmadienio nakties.

MALAZIJOJE ŽUVO 100 KELEIVIŲ IGULA IR TERORISTAI

Kapitonas pranešė, kad japonų "raudonosios armijos teroristai" pagrobė lėktuvą

KUALA Lumpur, Malazija. Malazijos keleivinis lėktuvas B. 737, naudojamas vietos ir kaimyninių valstybių susisiekimui, pakilęs iš Kuala Lumpur aerodromo, nespėjęs skristi į Jahorę sasiaurį, kad galėtų pasiekti Singapūrą, nukrito pajūrio balose ir žuvo visi keleiviai, kurių buvo visas šimtas. Kuala Lumpur aerodromo radijas girdėjo lėktuvo kapitono pranešimą, kad lėktuvą užpuolė Japonijos "raudonosios armijos kariai." Reikia manyti, kad taip jie pasižadino kapitonui.

INDIJA GINASI NUO ATOMINĖS GADYNĖS

NEW DELHI. — Praėjusį sekmadienį visa eilė sprogimų sučraskė valdžios nuosavą įmonę, kurioje buvo gaminamas "sunkusis vanduo" reikalingas Indijos atominiam reaktoriams. Pirmasis sprogimas įvyko Baroda įmonėje, 245 mylių į šiaurę nuo Bombėjaus. Įvyko po to, kai įmonė buvo uždaryta pastebėjus tekėjimą konverteryje, tai yra labiausiai sudėtingoje įmonės dalyje. Barodos įmonėje dar tik išbandymai lebelavo daromi. Barodos įmonėje yra geriausia ji iš keturių iki šiol turimų sunkaus vandens reaktorių, iš kurių du dar neužbaigti, kad galėtų pradėti veikti.

Nieko nepasakytą, ar sprogimai padarė didelių sužalojimų ir dėl to sunkiojo vandens gamybos atnaujinimo teksią laukti keletą metų.

Ispanijos provincijos reikalauja autonomijos

MADRIDAS. — Apskaičiuota, kad trys milijonai ispanų praėjusį sekmadienį įvairiose provincijose demonstravo reikalaudami savivaldybės. Riušėms malšinti policija ir paramilitarinė civilinė gvardija Malagos mieste turėjo susirėmimų su akmenimis svaidinančiais demonstrantais. Rezultate vienas mirė, o turzinai sužeisti. Kitos autonomistų demonstracijos buvo Andaluzijoje, Galicijoje, Barcelonoje ir Madride.

Smurto veiksmai prasidėjo, kuomet daugiau kaip 200,000 maršuojančių, reikalaujančių Andaluzijai autonomijos, pradėjo įžeidinėti valdžią, plėsyti Ispanijos vėliavas ir jų vietoj prieš viešųjų ir valdžios pastatų iškelti žalias-baltas pietiečių vėliavas. Minias policija išsklaidė šaudydama guminėmis kulkomis ir dūminėmis bombomis. Bet maršuojuojai persiorganizavę grįžo ir pradėjo prieš malšintojus kontrataką akmenimis ir plytomis.

PRETORIA. — Pietų Afrikos kalėjime betardant mirusio juodųjų lyderio Steve Biko seimta traukia teismo atsakomybės teisingumo ministerį Jimmy Krugerį, policiją ir kalėjimus už žalą padarytą ryšium su Biko mirtimi.

Liudininkai tvirtina, kad įvyko baisus sprogimas, nuo kurio ne tik lėktuvas, bet ir keleiviai buvo išmėtyti vienos ketvirtainės mylios plote. Iškojimas gana sunkus, nes nelaimės vietoje yra didelės balos ir pakraščiu klampynės. Policija ir pakraščiu sargai naudoja specialius laivelius pačiom svarbiausiom lėktuvo dalims surasi ir, jei galima, nustatyti tikrą nelaimės priežastį.

Tokioje radijas pranešė, kad Japonijos "raudonosios armijos teroristai" negalėjo būti Malazijos lėktuve, nukritusiam Japoro sasiauro balose, nes policija turinti nuovoka apie šių teroristų veiklą. Teroristai negalėjo užpulti nedidelį lėktuvą, kuris nepajėgė pasiekti Artimųjų Rytų. Bet Malazijos vyriausybė kitaip galvoja. Policija yra įsitikinusi, kad į lėktuvą įsiveržė keli japonai maištininkai ir bandė įsakinėti lėktuvo kapitonui, kur jis privalo skristi. Tuo tarpu lėktuvo igula, turėjusi įsakymą pasipriešinti bet kokiems lėktuvų grobikams, pasipriešino.

Liudininkai tvirtina, kad jie matė lėktuve vykusias tūšnes tarp igulos narių ir įsibrovusių grobikų. Greičiausiai, kad grobįs ir įsakinėti lėktuvo kapitonui, išsprogindami įsinešė bombą, kuri užmušė visą lėktuvo igulą, keleivius ir teroistus.

Tame lėktuve buvo Kubos ambasadorius Mario Garcia, su žmo na skridęs iš Malazijos į Singapūrą, du Pasaulinio Banko pareigūnai, skridę į Washingtoną ir Malazijos žemės ūkio ministras Ali Hadži Ainars. Iš viso lėktuve buvo 20 užsieniečių, skridusių į Singapūrą.

Manoma, kad bus labai sunku atpažinti lavonus, nes visas sudraskytas ir šipulius ir išmėtyta gana didelėse pajūrio balose, apaugusiose įvairiomis nendrėmis ir balų žolėmis. Paviršiuje užkliuvusias dalis galės rasti, bet nuskenusias dalis bus labai sunku surasti, nes jos ne tik paskesta, bet įklimsta į dumblią. Pakraščiu sargybos yra pasiryžusios ištraukti iš dumblo galimai daugiau dalių, neturi daug vilčių. Policijai labiausiai rūpi nustatyti lėktuvą pagrobusių grupės žmonės ir vardai. Nemanoma, kad pirštų nuospaudos galėtų padėti, nes Azijoje retai nuospaudos daro mos.

— Eskimai nepatenkinti, kad uždraudė gaudyti ir valgyti banžinlus.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

TREJOPAS PROSTATITAS

Dažnas šlapinimasis, veržimas šlapintis ir strėmų skausmai gali būti ženklai vieno iš trijų prostatos susirgimų: dėl dviejų uždegimo (aštraus, chroniško) ar dėl prostatos sujaudinimo.

Urologas Donald J. Logan, M. D.

Prostatos — vyrų liaukos šalia šlapimo pūslės besirandanti susirgimas (prostatitis) gali būti trejopos rūšies: aštrus prostatos uždegimas (acute prostatitis), chroniškas prostatos uždegimas (chronic prostatitis) ir prostatos negerumas dėl jos be bakterijų aptūno sujaudinimo — pakenkimo (mediciniškai vadinamas prostatosis). Žodis prostatitis reiškia bakterijų sukeltą uždegimą prostatos, o pavadinimas prostatosis reiškia be bakterijų aptūno prostatos sujaudinimą. Tuos trejopus prostatos susirgimus gydytojas privalo sužinoti ir viena nuo kito atskirti, nes gydymas kiekvieno stovio (aštraus bei chroniško uždegimo ir sujaudinimo) yra skirtingas. Žinoma, tik atskleidus prostatos negerumą gydan, galima tikėtis geresnių pasekų. Čia svarbu prostatos negerumuose bent paviršutiniškai orientuotis kiekvienam vyrui. Tada ligonis padės geriau išpildyti gydytojo nurodymus ir išmintingiau atsakyti į gydytojo jam duodamus klausimus.

Išsėja, kad gydytojas savo praktikoje susiduria ne su viena prostatos susirgimo forma, bet su trimis. Visas jas jis turi gydyti skirtingai. Kai vyras apturi išorinio šlapimo latako uždegimą — staiga — jis gauna karšči, šaltio krėtinimą. Tai gali būti ženklai staigaus prostatito (acute prostatitis). Ne taip dramatiškas, bet dažnesnis prostatos vyras chroniškas bakterijų sukeltas prostatos uždegimas (chronic bacterial prostatitis). Čia trečia rūšis, prostatos negerovės yra dažniausiai pasitaikanti — ji nesti bakterijų sukelta, vadinasi prostotoze (prostatosis). Tai kūno — jausmų (psychosomatic) sutrikusio santykiavimo paseka. Kokią formą vyras serga būtina reikia

Aštraus bakterinio prostatito gydymas

Susipažinkime su pagrindais aštraus bakterinio prostatito gy-

dymo. Tada lengviau suprasime gydytojo nurodymus ir juos energingiau pildysime. Iki dabar per daug pacientas apsilėdžia gydytojo nurodymus pildydamas. Už tai nukentė patį ligonis visai be reikalo.

Pagrindinis aštrus bakterinio prostatito gydymas susideda iš keturių etapų: 1. ramybės — pacientas turi ne tik gulėti bet ir gulėdamas turi vengti bet kokio (ypač lytinio) susijaudinimo. 2. Skausmus raminančius vaistus reikia imti (analgesics). 3. Reikia daug gerti skysčių naudingų (vandens, pieno, vaisių sunkos, ramunėlių, kmynų, liepžiedžių, vaisių... arbatos). 4. Priimtinai reikia antibiotikų gydytojo nurodyta tvarka — būtinai taip, o ne kitaip. Nes, kai nesiseks reikiama su ta liga tvarkytis — kentės pats pacientas dėl savo apsilėdimo. Juk dabar kenčia žmonės dėl savo apsilėdimo daugelyje sričių, ypač rūkydami. Kai jie apturi dėl rūkymo vėžį — tai tikro galo pradžia. Tada jie prašosi gydomi. Viskas esti net karalių pavėluota tais atvejais. Tai gali padėti eiliniam mūsų žmogui. Todėl charakterio tvirtybė ir apsvėta yra kiekvienam mūsų žmogui geriausi vaistai prieš labai daug išvengtų, net mirtingų negerumų. Kol dar laikas nebūkim taip paskai, kaip tas labai geras lietuvis, kuris save žudo cigarete: jis net vonioje, išvietėje, prausykloje būdamas nuolat rūko, jau nekalbant apie rūkymą valgant, kalbant, dirbant ir ilsintis. Tokia geriausias vaistas — jo charakteriniai dvasiniai maistas. Bet tokiu maistu tokie nesimaitina, savo nelaimė. Stenkimės retinti tokių neklaudžių eiles, nors mes lietuviai. Juk, mūsų tik saujelė.

Žinoma, kad aštrus bakterinis prostatitas gali pats savime susitvarkyti, jei pacientas bus išanksciu atsparus tvarkytis. Tačiau, žinoma, kai ligonis pacientu būna, tai, antibiotikais, maistu pavoju kraujui užsikrėsti šlapimui susilaikyti (urinary retention) ir voni prostatos apturėti (abscess). Todėl gydytojas ir pacientas turi atlikti savas pareigas visu šimtu procentų — tik tada galima tikėtis gerų išieščių iš tokios ligos. Pagrindinis antibiotikais gydymo tikslas yra tvarkymas

SOFIJA PACEVICIUTE šventadienis

šlapimo pūslės, uždegimo (cystitis) ir iš šlapimo pūslės išėjimo kanalo (urethra) uždegimo (urethritis). Tiedu priediniai uždegimai visada eina kartu su aštriu bakteriniu prostatitu. Todėl labai sėkmingai galima tuos dujeopus uždegimus (cystitis ir urethritis), kurie duoda nusiskundimus — skausmus — tvarkyti tetracyclinu, ampicilinu, furadantinu ar kitais plačios skalės (broad spectrum) priešbakteriniais vaistais. Jie panaikina paciento turimus nusiskundimus, nors patį ligos priežastį (prostatos uždegimą) dar lieka ir jį reikia toliau gydyti.

Čia reikia priminti mūsų žmogui, kad labai sunku yra naikinti prostatos išmetusias bakterijas. Prostatos yra liauka su vingiuotu paviršiumi, nelygiant Norvegijos fiordai — su įlankomis ir iškišuliais. Į tas įlankas patekusias bakterijas sunku antibiotikams pasiekti. Todėl nepakankamai tvarkantis su staigiu bakteriniu prostatitu, galima susilaukti chroniško prostatos sunegalavimo. O jau chroniška prostatita gydyti — tai geriau bėk nuo tokio ligonio — labai sunku. Todėl naudokime visas priemones, įskaitant dar ir šiltas sėdimas vonias, net tris kartus per dieną po pusvalandį daromas, savo aštraus prostatito tvarkymui. Vyras, nepamirškime, kad suomiškos pirtys yra labai naudinga pagalbinė priemonė visokiems uždegimams tvarkytis — naudokimės ir mes jomis. Ten yra specialios vonios prostatikams — jie joje šildosi ir tvarkosi su sava negale pasigerėtinai. Todėl pats laikas visiems lietuviams sutartinai savo apylinkėje įsitaityti suomišką pirtį. Tokią saviems žmonėms rengia Alvydas Sodyboje. Visi sujusime šia linkme veikti visi lietuviai ir kitose vietose gyvendami.

Yra du nauji vaistai labai gerai prostatos sekretė esamas bakterijas pasiekiantieji. Vienas jų yra (trimetoprim-sulfamethoxazole), gaila, dar šio krašto vaistus kontroliuojančios įstaigos (FDA) neleidžia gydyti prostatito. Kitas vaistas (doxycycline) kiek silpniau veikia mūsų prasme. Tai tie tik du vaistai ir yra, kurie pasiekia prostatos syviose esančias bakterijas ir jas naikina. Kol kas, mes naudokimės gamtiniais mums priemonėmis ir sėkmingai galėsim susitvarkyti su aštriu bakteriniu prostatitu. Nepamirškime svarbiausio gydymosi šioje ligoje: gerkime labai daug naudingų skysčių. Padarykime paroje šlapimo ne

Agr. Adėlės Duoblienės sveiko maisto receptas

Adėlė Duoblienė

BULVINIS PLOKŠTAINIS SU PASUKOMIS

Prop.: Orkaitė 400°. 1/2 svaro bulvių, 1/2 svaro virtų su lupena bulvių, 1/2 puoduko pasultų (Cultured buttermilk), 2 šaukštai Safflower alyvos, 1/2 puoduko kapotų svogūnų, 1 šaukštas bulvinio arba Argo corn starch krakmolo, 1 arb. šaukštelis kmynų, 1/2 šaukštelio druskos.

Darbas: Bulves nuplaut, plonai nuskust, sutrinti (sutarkuoti) ir nusumkti skystį. Leist

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas
(Tęsinys)

2. Skiriami vyriausybės komisarijai sekančiuose nacionalizuojamuose bankuose:

1. Lietuvos Banke — D. Budrys,
2. Kooperacijos Banke — J. Petraitis,
3. Žemės Banke — Br. Bieliukas,
4. Tarptautiniame Banke — A. Kynastas,
5. Komercijos Banke — A. Plakchinas,
6. Ūkio Banke — J. Grybaskas,
7. Centraliniame Žydų Banke — Š. Jominas,
8. Kredito Banke — M. Janušauskas,

Bankų komisarijai įpareigojami stebėti einamąsias sąskaitas ir vertybės bankinių kreditų įstaigų ir taip pat patikrinti pramonės ir ūkio įmonių begamąjį kreditą.

Visais būdais vystyti bepiniginius atsiskaitymus, o privatiems asmenims indėlių iš bankų ir taupomųjų kasų, leidus bankų komisarams, išduoti ne daugiau kaip 250 litų mėnesiui.

Sumos, kurios reikalingos normaliam pramonės ir prekybos įmonių darbui, išduodamos pagal tokių įmonių pareikšimus patvirtintus profesinių sąjungų organizacijų, bet tik bankų komisarams leidus.

3. Visi brangieji metalai lydinuose ir atskirais dirbiniais, taip pat ir brangieji akmenys, esantieji brangenybių krautuvėse turi būti Valstybės Kontrolės atstovo perimti ir perduoti saugoti į banką ne vėliau kaip iki 1940 metų liepos 27 dienos.

Tas nutarimas apie minėtų įmonių nacionalizavimą įsigalioja tuoj pat.

4. Bankų nacionalizavimas įvykdomas prof. Sąjungų ir darbininkų komitetų atstovų (3—5 žmonės), vadovaujant komisariui. Kitų pirmame punkte paminėtų punktų nacionalizavimas įvykdomas tokių pat komisijų, vadovaujant Valstybės Kontrolės atstovui.

5. Įpareigojama bankų nacionalizavimą užbaigti ne vėliau kaip iki 1940 metų liepos 27 dienos, o kitų pirmame punkte paminėtų įmonių nacionalizavimą ne vėliau kaip iki 1940 metų liepos 29 dienos.

6. Šis įstatymas veikia nuo 1940 metų liepos 26 dienos.

(Pasirašė) J. Paleckis
e. Respublikos Prezidento p.
Ministeris Pirmininkas

(Pasirašė) M. Gedvilas
e. Ministerio Pirmininko Paavduotojo p.
Vidaus Reikalų Ministeris
SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO PRIEDAS.

Rinkimų apygardos

I. Kauno apygarda

1. Kauno miestas,
1. Kauno apskritis,
3. Kedainių apskritis.

II. Alytaus apygarda

1. Alytaus apskritis,
2. Seinų apskritis,
3. Trakų apskritis.

III. Marijampolės apygarda

1. Marijampolės apskritis,
2. Vilkaviškio apskritis,
3. Šakių apskritis.

(Bus daugiau)

krakmolui nusistovėti. 2. Jei jo yra šarminės reakcijos, turi vėliau pridėti proporcijoje minėto cornų krakmolo v. šaukštą. Virtas bulves nulupus pertrinti per sietuką arba sumalti. Jas sudėjus, užpilti pasukomis, pakępintais iki gausumo viename šaukšte alyvos svogūnais. Prieš skutimą, bulvės privalo būti šaldytuve atšaldytos, kad nenustotų vertingų vitaminų. Nuo pavasarinių bulvių reikia atidžiai daigelius nuvalyti. Juose yra kenkminga solaninė medžiaga. Pašalinimas jų būtinas. Iškeptas plokštainis privalo atrodyti baltas su lengvu gelsvumo atspindžiu.

PR. ČEPENO ISTORIJS PRISTATYMAS

Lietuvių Tautiniuose namuose š. m. lapkričio 23 d. įvyko prof. Prano Čepeno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" pirmojo tomo pristatymas. Veikalo išleidimą ir jo pristatymą organizavo Dr. Kazio Griniaus fondas ir mecenatė dr. A. Šabanienė.

Nežiūrint tuo pačiu laiku prasidėjusio III Mokslo ir Kūrybos simpoziumo, į prof. Čepeno veikalo pristatymą susirinko netoli šimto rinktinės visuomenės atstovų. Prezidiumą sudarė Fonda pirm. L. Smulkštys, mecenatė dr. A. Šabanienė, istorikas dr. Vincas Trumpa ir prof. M. Mackevičius. Prof. Pr. Čepėnas, sunkiai susirgęs jo žmoniai Albina, pristatymą neatvyko, bet prisitūmė savo rašytinį žodį.

Iš pirm. L. Smulkščio atidaro mojo pranešimo pradžioje, kad susirūpinimas išleisti Lietuvos naujųjų laikų istoriją jau buvo kilęs prieš 20 metų. Pradžioje buvo tartasi su Lietuvos istorikų draugija. Nesulaukus teigiamo atsakymo, imtasi privataus kontaktavimo su prof. A. Šapoka, vėliau su prof. Z. Ivinskiu, bet pasitarieje atsisakė dėl stokos archyvinės ir literatūrinės medžiagos bei darbo gausos.

Pagalčiau sustota ir sutarta 1966 m. su prof. Pr. Čepėnu, nors buvo tuo laiku paskendęs Lietuvos Enciklopedijos ir kitų veikalų redagavime. Tik užbaigęs ši milžinišką darbą, savo žmonos padėdamas, galėjo pasižvelgti "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" rašymui. Apie jo ir jo žmonos darbštumą liudija faktas, kad tik pirmam istorijos tomui paruošti surinko ir perstudijavo 1100 bibliografinių vienetų, surinkusių iš įvairiausių bibliotekų ir privačių rinkinių.

Reikia pasidžiaugti, kad antrojo tomo paruošimas yra įpusėtas ir tikimasi, kad ir trečiasis tomas bus nugalėtas. Tuomi lietuvių tautai bus suteikta didelė dovana ir mokslinė atrama siekiant laisvės, nes be mokslinio pažinimo mūsų laikų istorijos

sunku susiorientuoti bėgamoje tikrovėje ir nustatyti realią veiklos politiką.

Užsimotas Dr. Kazio Griniaus fondo planas liktų svajonių pasaulyje, neatėjus realiai daktarų Juozo ir Alvinos Šabanų 10.000 dol. paramai. Jiems priklauso ne vien Fondo, bet ir visos lietuviškos visuomenės padėka ir pagalba.

Po įžanginio L. Smulkščio žodžio, prof. M. Mackevičius pristatė istoriką Vincą Trumpą, pasakiusi pagrindinę kalbą. Savo įžangoje Trumpa pareiškė, kad kiekvienas mokslininkas turi būti sau ir kitiems kritiškas, vengti bereikalingų komplimentų, taip gausiai mūsų vartojamų ir kas svarbiausia rašyti gerai, nes blogas rašymas yra nuodėmė ir nusikaltimas prieš tautą.

Apibūdinęs prof. Čepeno literatūrinį darbą, redaguojant LE 11 tomų ir eilę kitų veikalų, bei nupasakojęs savo asmeninę pažintį su autorium nuo 1933 m., prelegentas priartėjo prie "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" veikalo aptarimo. Pirmą nurodė, kad mums žinomi Lietuvos istorikai Alekna, Matulaitis, Šapoka ir Sruogienė visa savo dėmesį buvo sukoncestravę į DLK laikotarpį, labai mažai paliesdami XIX am. ir ypačingai nepriklausomybės tarpsnį.

Iš paskutinio šimtmecio teturime tik eilę įvairiausių istorinių studijų, liečiančius atskirus istorinius epizodus, bet neturėję sintetinio šio laikotarpio istorinio vaizdo. Prof. Čepėnui priklauso tolygiai didelis nuopelnas kad rašydamas naujų laikų Lietuvos istoriją nepasitenkimo įprastini valdantiųjų ar vadovaujančių asmenybių veiklos aprašymu, bet apėmė visas gyvenimo sritis, įskaitant socialiai ekonominį kitimą, mokslo, meno ir apgalimai lietuviškos kultūros plėtrą vykstančias politines ir ideologines kovas.

Tuo savo užmoju Čepėnas nutraukė ryšius su tradiciniai-ro-

MONA LISA

mantine istorijos samprata ir ti. Savo argumentacijai paremti nurodė į Hilferdingo pastangas įpilietinti lietuvių kalbą mokyklose ir viešame gyvenime bei į plačias Stolyplno žemės reformas, kurias įgyvendinus būtų smarkiai pakilęs valstiečių gerbūvis. Kaip tik dėl šios priežasties rusų revoliuciniai nušėvė Stolypiną, nes pastarieje siekė revoliucijos keliu sugriauti visą carinę sistemą. Kaip istorija įrodė, revoliuciniai pasiekė savo tikslo įvedę dar žiauresnę despotiją.

Dėl tokio savo nusistatymo dr. Trumpa nežiūrėjo Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijoje" naujai iškeltą istorinių sampratų. Čepėnui pavyko faktų ir įvykių šviesoje pagauti ir atskleisti lietuvių tautos išsilavinimo revoliucinį charakterį. Tuomi galima išskirti, kodėl per šiuos katalikiškoje tautoje kairiųjų sąjūdžiai iškilę į vadovaujančias pozicijas, pirmieji pasikabė laisvės ir nepriklausomybės siekimą. Prof. Čepėnas sugriovė romantiniai-nacionalistinė ir katalikišką mitologiją nusakant lietuvių tautos išsilavinimo prigimtį, ir tuomi prisiėjo didelių mokslinių įnašų į Lietuvos istorijos nagrinėjimą. Tolygiai prof. Čepėnas atskleidė istorijoje Rusijoje dvi priešingas stovyklas — carinę ir revoliucinę.

Pagal Trumpos išvedžiojimus sunku pagauti istorinį procesą tautai praradus savitovumą ir nepriklausomybę, nes jos valstybinį vairą yra perėmus pavergejas, nuo kurio didžioje dalyje priklauso istorinis vyksmas pavergtame krašte.

Aptardamas lietuvių tautos atgimimo eigą dr. Trumpa nesutiko su Čepėno per daug šališku Rusijos valdžios apibūdiniu. Kiekviena valdžia, pasak Trumpos, kad ir carinė, nenorėjo biogio savo valstybės žmoniems, kaip jo gal būt nenorėtų ir dabartinis sovietinis režimas. Kitas dalykas, kad ne visuomet gerus norus pasiseka įgyvendinti. (Bus daugiau)

rus ir pranešėjas Jonas Kriščiūnas labai vaizdingai perdavė klausytojams apie Lietuvos laisvės kovotojus. Savo trumpame pranešime priminė net Lietuvos didž. kunigaikščių 17-ame ir nepriklausomybės laikus. Trumpa kalba, bet daug pasakanti, kurią gali pasakyti tik Jonas Kriščiūnas. Valio jam! Sekmadienio rytą 10:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos šv. mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Į bažnyčią buvo įneštos devynios įvairių organizacijų vėlavos. Vėlavoms įteisti vadovavo Svyturio jūrų šaulių kp. pirm. Alfus Šukys. Šventės progai pritaikinta pamokslą pasakė tos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Bažnyčioje pamaldų metu giedojo Klevlando Ramovėnų vyrų choras, vadovas muzikas J. Kazėnas. Pagiedojo Viešpatie — Viešpatie, žuvusiems už Lietuvos laisvę ir kitas giesmes.

Minėjimas salėje prasidėjo 12:30 val. punktualiai. Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo rengimo komiteto pirmininkas, St. Butkus šaulių kp. pirm. Vincas Tamošiūnas. Įnešant vėlavas į salę grojo fleita "Lietuva brangi" Asta Šepetytė. Už žuvusių dėl Lietuvos laisvės įvykiai sukalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius. Pirmamė suole buvo susodinti ir išvardinti Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai, Klaipėdos krašto atvadavime kovotojai ir garbės nariai. Visiems išvardintiems buvo prisegtos prie krūtinės tautinės juostelės, būtent, Kazimieris Daugėdvičius, Stasius Šimoliūnas, Jonius Raubai, Bronius Tatarūnaitis, Kostius Mikolajūnis, Petrius Kancei, Jonius Bujauskai, Tomius Ciunkai, Vincius Misiulius, Kazimierus Spakauskis, Jonius Šepetytis, Juozus Auštaitis, Vincius Tamošiūnis, Feliksus Motiūnas ir Juozus Tamošiūnis. Po savanorių pagerbimo sekė pašaka.

Paskaitą apie Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą skaitydamas Ramovės centro vadovybės pirmininkas A. Jonaitis iš Klevlando. Paskaita buvo labai įdomi. Priminė garbės savanorių karvės, par-

žanus ir visus kovotojus, kurie paaukavo gyvybę. Paskaita tęsėsi tikrai apie 20 minučių. Paskaitininkui publika audringai paplojo. Po paskaitos sekė meninė dalis, kurią atliko Klevlando Ramovėnų šaunus vyrų choras su solistais. Vadovas būkurią gali pasakyti tik Jonas Kriščiūnas. Valio jam! Sekmadienio rytą 10:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos šv. mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Į bažnyčią buvo įneštos devynios įvairių organizacijų vėlavos. Vėlavoms įteisti vadovavo Svyturio jūrų šaulių kp. pirm. Alfus Šukys. Šventės progai pritaikinta pamokslą pasakė tos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Bažnyčioje pamaldų metu giedojo Klevlando Ramovėnų vyrų choras, vadovas muzikas J. Kazėnas. Pagiedojo Viešpatie — Viešpatie, žuvusiems už Lietuvos laisvę ir kitas giesmes.

Norėčiau pastebėti, kad muzikos choro vadovas yra ir so istas. Prieš dešimt ar daugiau metų kartu su akompaniatorė G. Karsokiene buvo pakviesti ir koncertavo Susivienijimo 70 metų jubiliejaus proga. Taip pat dalyvavo solistė Daugėlienė iš Braziulienės, baletininkės Jokaubaitytės ir Dautarų kvartetas. Man vadovaujant Susivienijimas daug parengimų turėjo su solistais ir šokėjais. Klevlandiečiai labai dažnai mus palinksmina.

Užsibaigus koncertui V. Tamošiūnas išreiškė padėką choro vadovui, akompaniatorėi ir visiems choristams už tokią šaunų programą. Asistuojant D. Petronienėi ir P. Plurienei įteiktas choro vadovui J. Kazėnui tautinė juosta, perrišant per petio akompaniatorėi G. Karsokienei lietuvišką ornamentu austą rankšluostį.

Užbaigiant sugiedojo Lietuvos himną. Išnešant iš salės organizacijų vėlavas Asta Šepetytė su fleita grojo Lietuva brangi. Kariuomenės šventės minėjimas pavyko labai gerai. Publikos atsilankė per 250, pasigėsta jaunimo. Kaž kodėl į minėjimus jaunimas nelabai lankosi ir sunku juos privilioti. Senimas de- dą visas pastangas, kad tik juos parengimuose turėti. Rengėjai vybei!

buvo specialus iš organizacijų sudarytas komitetas.

Svyturio jūrų šaulių papletė

Popietė įvyks gruodžio mėn. 18 d. 12:30 val. Lietuvių namuose. Popietės metu paskaitą skaitys Dr. Vytautas Majanskas tema: Kas pavojingiau, šakutė ar ginklas. Po paskaitos įvyks laimės traukimas suketi: lėšas stovyklos statybos reikalams.

Po to sesės Saulės svečius pavaisins pyragaičiais, o broliai šauliai gėrimėliu. Įėjimas į paskaitą veltui. Detroitiečiai ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiame į popietę atsilankyti.

I Detroitą atvyks Tautinių šokių Grandinė!

Svyturio jūrų šaulių kuopa jau pakvietė Klevlando Tautinių šokių grandinė, kuriai vadovauja ponai Sagai. Laikas numatytas balandžio 30 d. 1978 m. Vieta 1501 N. Beech — Daly Dearborn Hts. mokyklos patalpose. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

Detroitie pasikėitė skautų vadovybė

Vyriausia skautų skautininkas, Baltijos Tunto tuntininkė nuo sausio mėn. 1 d. 1978 m. paskyrė filiterį skautininką Joną Asminą, nuo vasario 19 d. Gabijos tunto tuntininkės pareigas perims paskautininkė Dalia Gilvydienė.

Reikia tikėti, kad nauja vadovybė pasiskirs sau tinkamiausius žemesnius pareigūnus. Filiteris Jonas Asminas ir paskautininkė Dalia Gilvydienė yra tinkamiausi asmenys jaunimui vadovauti. Reikia manyti, kad ju paskyrimu detroitiečiai labai dą visas pastangas, kad tik juos parengimuose turėti. Rengėjai vybei!

A. Sukauskas

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinį 80 (1869-1969) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 864 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos lietuvių istorijos draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasauliečių chorai, 9 bažnyčių ir 314 veikusių žmonių biografinės. Duoti dokumentai katalikiškos, socialistinės, laisvamiškos ir kitų organizacijų atlikti darbai, steigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie džiugiant Lietuvai, bėgimą nuo bolsėviku ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, **IŠEIVIO DALIA**. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai išsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naucaukiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zečenko, **SATYRINIS NOVELĖS**. Genialaus rusų rašytojo 80 atvirinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kurašis, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS**. Autoriaus pastabuma neapgauna Intuisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, **KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOZAI**. 178 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vinco Žemaitis, **LIUBLINO UNIJS SUKAKTIES PARAIŠTJĖ**. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atitinkant darbe valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigų perlaide.

Detroito naujienos

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

Kariuomenės šventės minėjimas prasidėjo per abi lietuvių radijo valandas. Ypač sekmandienį lapkričio 27 d. rytmetyje 8:25 val. radijo klubo redakto-

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir pavalkiais aprašo Pamarį, savojį gyvenotojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkštai viršeliai.

Perstuntumui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauperas, **ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS**. Studija, išleista Chicagoje 1966 metais paties autorius išleista. Knyga dviejų dalių: žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei būdams lietuvių tautos likimui nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir enklentėjusių Lietuvos pedidinys, ekonomikos ir kultūrinis laimėjimų. Naudena, draugai palma sakty, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir didžiulius savo žemės ūkio kultūras valdinti ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautos."

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išbiaskyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys būvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikiška, kad ši knyga bus brangi absoliuti lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokiu mede Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebūsimi pertraukti. Knyga autorius skiriama lietuvių šiai kodkai: "Dėkingas siūnu — pirmam Tėrynei Lietuvai!"

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$8.00. Gaunama Naujienose.

Cekį arba Money Order, gauti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tokiu knygą pasigaime.

Taupykite dabar pas mus

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELĖS ATSARGAS

Išleista 1923 metais. Tsl. 421-3070

Ištaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

Fas mus taupomi jūsų pinigai atleka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Sentaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certificatai, kurie neša iki

7 1/4%

palūkanų, priklausomai nuo idėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

As of December 1, 1977
Subscription Rates:
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.

pusei metų \$16.00
trims mėnesiams \$ 9.00
vienam mėnesiui \$ 3.00

Kanadoje:
metams \$33.00
pusei metų \$18.00
vienam mėnesiui \$ 3.50

Užsienioose:
metams \$34.00
pusei metų \$18.00
vienam mėnesiui \$ 4.00

20 cents per copy.
Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$33.00
pusei metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00
vienam mėnesiui \$ 3.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo d. 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, Telef. 421-6100.

Kitose JAV vietose:
metams \$30.00

Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pagerbė kun. Mykolą Krupavičių

Praeitą sekmadienį nedidelė Cicero Lietuvių Krikščionių demokratų kuopelė suruošė didelį kun. Mykolo Krupavičiaus pagerbimą. Pasiklausyti susirinko didelė žmonių minia. Suėjo ne tik krikščionys demokratai, bet ir kitų politinių kryptių žmonės. Įdomu, kad salėje buvo didokas skaičius frontininkų, kuriems kun. Krupavičius buvo smarkiai priešingas.

Kun. Krupavičius buvo lietuvių krikščionių demokratų lyderis, o paskutiniu metu, kai naujieji katalikų politikai paneigė ne tik patį Krupavičių, bet ir visą demokratiškąjį katalikų sąjūdį. Lietuvoj krikščionių demokratų buvo didokas skaičius, bet kai demokratija buvo panaikinta, tai ne visi drįso ginti demokratinį principą. Vadistinis Lietuvos režimas paveikė to meto katalikų jaunimą. Jie patikėjo rimtais duomenimis neparemtus tvirtinimus ir manė, kad vado principas yra daug geresnis ir lietuviams naudingesnis, negu demokratiniai principai.

Šiandien kiekvienam turėtų būti aišku, kad vadizmas nuėjo niekais paskutiniais nepriklausomybės gyvenimo metais. Nei valstybės, nei partijų, pagaliau nei ir kariuomenės patys aukščiausiai vadai nebuvo reikalingoje aukštoje vienoje. Vieni neparuošė krašto reikalingai atsparai, o kiti nemokėjo reikalingu momentu duoti aiškių ir visiems suprantamų įsakymų. Atgyvenę vadizmo gadygnę ir iš jos pasimokę, lietuviai ir vėl grįžta prie pagrindinių demokratijos dėsnių. Gyvenimas rodo, kad reikalingiems darbams atlikti atsirado patyrę žmonės ir ves pasiryžusius lietuvius į laisvę. Tikrai kovos pagrindais turės būti padėti demokratiniai principai.

Kun. Krupavičius buvo kovojantis kunigas. Jis kovojo už savo partijos teises organizuotis ir nurodinėti lietuviams, kaip pasiekti gerbūvio pokarinėje Lietuvoj. Jis kovojo už katalikų bažnyčios teises ir privilegijas. Jis bandė paveikti jaunesniąją katalikų kartą, kad ji eitų su moderniu gyvenimu ir pradėtų žmonėms užsidirbti patį maistą, aprangą ir apavę. Kai Lietuvos sienos buvo gerai saugojamos ir reikėjo rūpintis kovotojais savanoriais, kun. Krupavičius pasisakė už žemės

reformą. Jis, pasiskaitęs užsienio katalikų politikų samprotavimus, turėjo drąsos pasiūlyti nepriklausomoje Lietuvoje praveisti žemės reformą. Žemė buvo paimta iš užsienin pabėgusių rusų, lenkų ir vokiečių dvarininkų, paskirstyta sklypais ir išdalinta kariams savanoriams, bežemiams ir mažažemiams Kun. Krupavičius, gyvendamas Rusijoje karo ir revoliucijos laikotarpiu, matė, ko reikalavo Rusijos bežemiai ir kaip rusai planavo praveisti žemės reformą. Vėliau bolševikai apgavo bežemius ir mažažemius. Jiems daug prižadėjo, bet nieko nedavė. Kun. Krupavičius, praveddamas per seimą reikalingą žemės reformos įstatymą, davė lietuviams žemės. Amerikoje yra visa eilė lietuvių, gavusių iš Lietuvos žemės reformos žemės. Jie žino, kad tą reformą pasiūlė kun. Krupavičius, josios pagrindinius dėsnius apgnė seime. o vėliau prižiūrėjo, kad ta žemė būtų atiduota tiems, kuriems ji labiausiai reikalinga. Užsieniečiai, besirūpinantieji reikalingomis žemės reformomis, dar ir šiandien kun. Krupavičiaus pasiūlytą, praveistą ir prižiūrėtą nepriklausomos Lietuvos žemės reformą.

Visi žinome, kad kun. Krupavičius turėjo priešų. Pačių katalikų tarpe buvo tokių įtakingų veikėjų, kurie buvo priešingi kun. Krupavičiaus siūlytai žemės reformai. Kun. Krupavičius, pasiremdamas savo patirtimi, jiems aiškino, kad žemės reforma yra reikalinga, jeigu nenorime bolševizmo, sluojančio viską, nesancio visiems policinę valstybę su visomis prievartos pasekmėmis. Kun. Krupavičius buvo geras kalbėtojas ir mokėjo labai gerai argumentuoti politiniams savo prielaimis pakirsti arba visai sunaikinti. Kritika, argumentacija ir įtikinimas politinio savo priešo buvo patys stipriausieji jo ginklai. Jis nevariojo prievartos, bet politinius savo priešus jis gerokai aptašydavo bačkiniuose mitinguose, seimuose ir politinėse diskusijose.

Kun. Krupavičius žinojo, žodžio, kalbos ir rašto svarbą. Jis mokėjo pasakyti karštą kalbą, parašyti įtikinančius straipsnius ir net knygas. Bet jeigu kas bandydavo neleisti jam savo minčių išdėstyti, tai jis griežtai pasipriešindavo. Tada kun. Krupavičius išsiųsdavo pradėdamo kovą. Matydamas sukčius politikus ir jų bandymus nukreipti lietuvių nuo pagrindinių kovos už krašto laisvę kelių, kun. Krupavičius pakeldavo balsą. Amerikos lietuvių katalikų spaudai patekusi į vienuolių, apie politiką neturinčių jokios nuovokos, rankas, kun. Krupavičius kovojo. Kada frontininkai atsiskaldė dėti kun. Krupavičiaus paruoštus straipsnius pagrindiniams laisvės klausimais, kun. Krupavičius atėjo į Naujienas, pasiskundė nekatalikiška banga, įsigalinti katalikiškoje spaudoje, paprašė Naujienai leisti pasakyti, kas jam ant širdies gulti. O kai plunksna pradėjusieji oziuoti vaikėžai, pasinaudodami trečiafrontininkų terminologija, ėmė kun. Krupavičių spygliais ir dygliais badyti, tai jis Naujienose parašė visą seriją straipsnių. Savo artimiesiems jis patarė skaityti Naujienas, kuriose būdavo išdėstyti jo pagrindinės mintys: Lietuvos laisvės, bendradarbiavimo su okupantu ir dorovės smukimo klausimais pačių katalikų tarpe.

Jeigu kun. Krupavičius būtų gyvas, tai ne tik Almeno Eglė "nutūralių" savo jausmų nebūtų pasiūlusi keturis kartus už save vyresniam menininkui, o ateitininkai vargu būtų leidę stripityzei apsinuoginti. Kun. Krupavičius juos būtų išvijęs, o kaip jo Didysis Mokytojas išvijio farizėjus.

Kun. Krupavičius buvo kovotojas, kaip savo paskaitoje ne vieną kartą pabrėžė Algirdas Kasulaitis. Chicagoje lietuviams praeitą sekmadienį skaitytą jo paskaitą spausdinsime Naujienose.

Pokalbis su Valstybės Departamentu aktualiais klausimais

(Tęsinys)

Po trumpačio Clevelando užsienio tarnybos vykdymo pirmininko ambasadoriaus Swank žodžio, kuriu jis susirinkusius kvietė dėmėtis jo vadovaujama organizacija (Cleveland Council on Foreign Affairs), lygiai neišgąsintiems tarė ir abu valstybės departamentu pareigūnai.

Vos tik jiems pabaigus, tujau pakilo eilė rankų ir pasipyle pirmieji klausimai. Jaukioje lietuvių salėje įtampa neatleido per sekancias dvi valandas. Visi atmosfera buvo iš vienos pusės persunkta šv. Stepono vainiko reikalu, iš kitos — geroka dozė kritinio nusistatymo JAV užsienio politikai ir ją vykdančiam valstybės departamentui.

Susirinkusiųjų garbei reikia pasakyti, jog tik porą kartų karštesni jausmai prasiveržė šūktelėjimu apie Jaitą ar galimą pasidavimo laikyseną, gi apskritai publika laikėsi ramiai, nors diskusijos lietuviškai jautrius ir kontroversinius klausimus. Savo ruožtu p. Vest lygiai pademonstravo savo diplomatinį sugebėjimą ginti savo tezes, nors ir nepopuliaras, su

Sekretojaus pavaduotojas George Vest šv. Stepono vainiko reikalu pakartojė tas pačias tezes, kurias jis teigė priviškai šių elčių autoriui. Deja, nei gausius vengrų delegacijos, nei daugumos

susirinkusiųjų jo argumentai neįtikino.

Visa eilė vengrų griežtai pasisakė prieš grąžinimą dabar, nes tai nėra tautos laisvės minties stiprinimas, bet atsidekojimas komunistų partijai už kai kuriuos švelnesnius režiminiuos poelgius.

8. Viena moteris, šiuo metu dirbanti viename tyrimų centre Clevelande pareiškė, jog ji buvusi komunistų kalinė tris kartus ir gerai žinanti ką reikiška komunistams — žiaurus ar "švelnus". Ji taip pat pareiškė, jog Amerika neturinti moralinės teisės grąžinti vainiko, nes ji priėmė saugoti su sąlyga jį grąžinti kaip Vengrija bus laisva. Kiti kalbėtojai pridūrė, jog kaip Vengrija gali būti laisva, jei Bandonosis Armijos laukai ir kiti daliniai joje patuliuoja ir stovi. (Tarp kitko, pagal ją, nutarimas prašyti vainiką saugoti amerikiečių buvo padarytas vieno vengrų armijos karininko, kuriam vainikas buvo patikėtas paskutinio demokratinio parlamento 1939 m.).

G. Vest nepamakė ir kas tos 50 vengrų organizacijų, kurios esą buvo kontaktotos ir su grąžinimo nutarimu sutikusios. Tiesa, laikračiuose buvo pasterbėta, jog vienas kitas prasikišęs vengrus (tarp jų būvęs premjeras Nagy) yra už vainiko grąžinimą, tačiau niekur nebuvo galima užtikinti net dalies tų 50 organizacijų, kurios esą buvo kontaktotos, ect.

Susirinkime dalyvavęs vienas jaunesniųjų Clevelando politikų, anksčiau buvęs Ohio legislaturės narys, vėliau Cuyahoga (Clevelando) apskrities auditorius, šiuo metu, gi, apskrities komisijonierius George Voinovich, kuriam pranasaujama šviesi po-

litinė ateitis JAV Atstovų Rūmuose ar Senate, toliau tęsė mintį, kodėl JAV vyriausybė padeda SS ekonomiškai ir militariškai stiprėti, tuo pačiu silpninant save ir Vakarų demokratijas apskritai. Pavyzdžiui nurodė prieš porą metų vykusį javų pardavimo finanso, SS supažindinimą su JAV pačiais rafinučiausiais, erdvės technikos laimėjimais ir pan. (Tarp kitko spauda š. m. lapkričio 15 d. paskelbė, kad SS, kurios 1977 m. derlius ypatingai prasas, vėl parduodama vienas milijonas metrinių tonų javų A.J.K.).

I aštrokai (ir tiksliai) pastatyta klausimą valstybės sekretoriaus pavaduotojas George Vest atsakė trumpai. (Apskritai, abiejų pareigūnų atsakymai į įvairius klausimus buvo trumpi greičiausiai dėl dviejų priežasčių: viena, klausimai buvo nelengvai atsakomi iš esmės a.r.ba, kitais žodžiais, nebuvo lengva ginčyti sunkiai beapginamas pozicijas; o antra, abu iš anksto pareiškė norį daugiau klausytis publikos nuomonių, negu savąjas dėstyti, išsamesnius atsakymus pažadėdami vėliau).

Vest atsakė tais pačiais argumentais, kuriais jis argumentavo stengdamasis atremti mano panašias tezes mudvieju ankstesniame privačiame pokalbyje. Visų pirma jis tarė, jog geležinė uždanga dēka vestos ir dabar vedamos politikos yra "pilna skylių". O ta politika yra paremta santykiavimo principu: neturėti su kuo nors santykių reikiška neturėti būdo kitą šalį įtakoti bei įtaigoti. Vest teigė, jog "gyvename pasaulyje, kur vieni kitais turime pasikliauti". Ir toliau: "Mes nedalinėje javus ar technolo-

giją. Mes kuriame veiklos sferą, kurioje mes galime įtaigoti santykiuojančią šalį". (Būdinga, jog abu pareigūnai dažnokai vartojo "geležinės uždangos" terminą, nors valstybės departamentas ir apskritai JAV vyriausybė seniai oficialiai to termino yra atsisakę pataikaudami Kremliui).

Vest teigė, jog "geležinė uždanga nėra daugiau geležinė uždanga. Už jos esančios šalys savo modeliu laiko Vakarus, bet ne Sovietų Sąjungą".

9. Visa eilė kalbėtojų pasisakė apskritai žmogaus teisių gynimo reikalu, ypač kas liečia Helsinkio konferenciją. Buvo pareiktas susirūpinimas, jog prez. Carteris stabdęs savo didžiai gražią ir prasmingą žmogaus teisių gynimo akciją politiniais sumetimais.

Abu pareigūnai tai paneigė. (Beje, šis klausimas abiem turėjo būti gerai žinomas, nes p. Vest yra daug dirbęs pre Helsinkio susitarimų formulavimu, o p. Patricia Derian buvo JAV vyriausybės delegacijos Belgrade konferencijoje narė).

P. Derian sakė, jog žinoma, kad JAV vyriausybė negalinti "jėga priversti kitą vyriausybę pakeisti įstatymą ar paleisti suimtą žmogų, bet mes galime bandyti".

Ji teigė, jog "daugelis žmonių jai saką, kad jų (suprask JAV) žmogaus teisių iniciatyvos — akcijos proverka pripildo esamą tuštumą ir prisideda prie daugelio mažesnių kraštų balsų šiuo klausimu".

(Bus daugiau)

Vilniaus panorama iš Gedimino kalno žiūrint

LIUDAS DOVYDENAS

PUSBALSIO KALBANT

(Tęsinys)

Per metų metus gautos nemažos sumos vaikų prieglaudų, namų tarsi griebdamas ko daugiausia išlaikymui. Esą ir šiekie tokie pakvitavimai: tokia ir tokia, dažniausiai vienuolių išlaikoma, įstaiga gavusi iš prelato ar kunigo tiek ir tiek, bet įstaigos knygose nematyti, kad tikrai tokia suma pinigų tam ir tam sunaudota. Komisijos akyse viena vienuolė pareiškusi, kad tokie pakvitavimai būvę savo rūšies padengimas sumų, kurios dažnai pakvituotojų nepasiekdavo. Įstaigų vadovybė — vienuolės, vienuoliai ir jų parinkti civiliai nedrįsę pasiteirauti.

Ir minėtoje Slabados prieglaudoje, kur kirmėlės ir parazitai ėdė gyvus kūdikius, rade ir lėšų ir atsargų maisto ir drabužių. Kodėl nepasinaudotas? Atsakymas: "Mūsų globėjas ar globėja įsakė laukti naujų globėjų". Ir taip diena iš dienos, savaitė iš savaitės.

Tai, žinoma, pasiekė kompartija. Mane pakvietė Grosmanas — Didžiulis. Daug ką nutylėdamas, atpasakojau L. Butkevičiaus ir inspektorių atidengimus. Matyt, buvo tik įžanga. Didžiulis nusivedė mane pas Adomą — Meskupą. Tai buvo Sniečkaus dūžio žuvis. Kai kuriais taškais, gal būt, Meskupas rėmėsi tvirtinimu, kad Adomas — Meskupas man visada primindavo pūstantią žuvi. Strazdanotu veidu, tuklus, į tvirtus pečius įtraukęs galvą, žiūrėjo į žmogų kažkaip iš šalies, žvairiu, žalsvai rudų akių žvilgsniu. Apžėlusiomis rankomis, kalvio rankomis, plėšrus paukščio būdu

dažnai skėtė pirštus visas puse, tarsi griebdamas ko daugiausia jam vienam ore matomo grobio.

Adomas — Meskupas atsargiai rodė savo žinias, užsispyrusio jėgą. Jis stebino erudicija, mokėjimu išgvelti priešų silpnumus. Einant koridoriais, sumeciū ko trumpiau leistas į šnekas. Didžiulis, papasakojęs jam, kas mano sakytą, nuolankiai pasiskersuodamas, tyliai išnyko už durų. Meskupas, pasirodo, žinojo ligi smulkmenų. Man priekaištų nedarė, bet pagėidavo kaip galima daugiau ir skubiai surinkti žinių, faktų. "Tai milžiniško masto korupcija po sektois priedanga. Dar daugiau, tai Olsausko aferą, po labdarės priedanga. Aš nemanau, kad be teisingumo įsikšimo mums teks išiversti. Tai turėkit galvoje. Tada svarbiausia — pateikti medžiagą teismo įstaigoms", ramiai bet kirčiuodamas išdėstė. Aš linktelėjau galva ir rengiausi atsiverkinti. Tai, atrodė, Meskupą kiek nustebe. "Jūs, draugė, turite būti nuo savęs...?" Jis iš šalies žvairai sekė mane. "Tuo tarpu daug ko nenorėčiau paliesiti. Paskyriaus atitinkamą komisiją, tenka palaukti rezultatų". "Ohio, jau paskyrėt komisiją?" Sakot, atitinkamą. Tai, žinoma, lauktina rezultatų. Komisija, žinoma, gerai". Mačiau nežymų nušvitimą nemigo, persidirbimo suvargintam veide.

Komisija. Tai ir buvo palaikoma. Per komisijų ausintuvus daug visokio susitvenkusio oro išeidavo švelniau. Svarbiausia — komisija nuimdavo nuo tavo pe-

čių daug svorio. Kelios galvos savo ruožtu ištraukdavo švelnesnius išsireikšimus, užkraudavo tuščio autoriteto. Aplamai, kaip ir visose totalitarizmo gimose, lengviau burokratija malė tave kompanijoje — komisijoje.

Buvo aiškiau negu aišku: išsitasas dešimtmetis mūsų gyvenimo norim patraukti į teismą — viešumos teismą. Propagrandai jau ėmė teikti malimo. Agitpro pas jau seniai perkūlinėjo Smetoną, Vaiokaitį, Lapėną. Atėjo metas sodinti į kaltinamųjų suolą dar vis užnugaryje tūnanti "klėra". (Kitokio termino, kalbant apie kunigus, nevariojo).

Nutariau delsti. Komisija už paros savaitę atnešė šusnį dokumentų. Parsinesęs namo, nuodugnai perskaičiau. Tai buvo atkakli rūpestingumu dokumentuotas kaltinimo aktais. Matyt, komisija, gerokai buvo išplėtusi medžiagos rinkimą. Tarp kitko, iš kažin kur buvo surasti aukų rinkimo lapai... pajamos kun. K., staciusio Priskėlimo bažnyčia Kaune. Buvęs Lietuvos saugumo valdininkas V. prijungė išsamų raportą apie kun. K. Iki smulkmenų buvo aprašyta, kaip mergina G. buvusi sugauta su 36.000 litų. Tardoma prisipažinusi, kad tai paėmusi iš kun. K. seifo po vėlyvos vakarienės, šeiminkui užmigęs. Bet kun. K. užsigynęs. Jm nedinge nė 36 centai. Taip ir kiles klausimas, kur dėti 36.000 litų. Smaikšti mergina negalėjusi įrodyti, iš kur gavusi pinigų. Saugumo organai pasilakė, nors slapčia visi žinojė, kam tie pinigai priklausė...

(Bus daugiau)

DR. R. G. BALUKAS

MAUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building). Tel. LU 3-6446
P. Jima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepa, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0633
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Hanhelm Rd., Westchester, IL.
VALA DOS: 3-9 darbo dienomis ir
ka antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 542-2728

Reg. GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AUFERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5899

DR. A. R. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
1707 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta tret

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidentijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VALA: pirmą, antrą, trečią
ir penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Apatiniai - Frotiniai - Med. ban-
džiai. Speciali pagalba klijoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

BEVERLY HILLS BELINCYIA

2443 WEST 63RD STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barbara ir Gene Drishly
Krautuvių.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy Oak Lawn
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apšauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-9063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

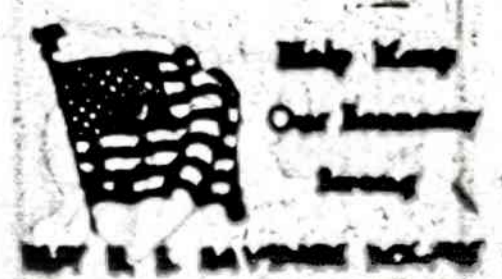
SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
— 1:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.

Vedėja Aldona Dėvius

Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Keliautojas Vladas Rasčiauskas

Rasčiauskas grįž iš Pietų Azijos

Vladas Rasčiauskas, daugiau-
sia skraides lietuvis keliautojas,
American Travel Service Bure-
au steigėjas ir savininkas, pra-
sita šeštadienį grįžo iš ilgos ke-
lionės po Pietų Azijos salas.
Jis buvo Japonijoje, Filipinu-
salose, Cebu salyne, Singapūre,
Jakartoj, Sumatros saloje ir Bo-
rėno salų pakraščiuose. Vėliau
jis vėl grįžo į Japoniją, o iš ten
patraukė į Havajų salas, kur ke-
lias dienas pailsėjo ir pasiekė Ka-
liforniją. Los Angeles mieste ir
priemiestuose buvo sutikęs ke-
lis pažįstamus, kurių jis nematė
ir apie kuriuos nieko negirdėjo
paskutinius 35 metus. Jis apžiū-
ėjo įdomesnes Kalifornijos apy-
linkes, buvo nuvykęs į Sunny
City ir pamatė kaip ramiai seni-
pensionieriai gyvena.
Chicago grįžo gražiai nude-

gęs Azijos saule, truputį nusto-
jies svorio, bet sveikas ir stiprus,
kaip niekad anksčiau nesijautė.
Jis be tikslo nevažinėja. Jam rū-
pi kiekvienas žemės kampelis,
kad galėtų patarti žmonėms, kur
verta nuvažiuoti ir ką pamaty-
ti.
Cebu saloje jis pateko į patį
pikčiausią maištininkų centra.
Maištininkai norėjo užimti prie-
miestyje stovintį hotelį, kuria-
me Rasčiauskas buvo apsistojęs,
bet nepajėgė. Viešbučio sargai
pasipriešino ir atsilaikė. Maiš-
tininkai nušovė vieną sargą. Da-
vos saloje jis pateko į patį pik-
čiausią gyvatyną. Savo alkim-
matė žmogų prarijusią didelę ž-
vą.
— Ko skridai į Pietų Aziją?
— Jūsų reporteris paklausė grį-
žusį Rasčiauską.

— Man rūpi pamatyti pačias
įdomiausias žemės vietas, kad
galėčiau keliauti norintiems žmo-
nėms pasakyti, kur ir ką gali
pamatyti. Be to, jau kelinti me-
tai esu susizavėjęs jūreivio Ma-
geliano kelionėmis ir gyvenimu.
Tai buvo patį drąsiausias ir jdo
miausias keliautojas. Girdėjan
apie jį iš jūreivių ir laivų kapito-
nų. Skaičiau kiekvieną knygą,
prie kurios galėčiau prieiti. Pa-
sistatęs paminklą lietuvių Tauti-
nėse, ryžausi pamatyti, kur sa-
vo kelionės baigė senų laikų drą-
sus keliautojas ir naujų kelių
atradėjas Ferdinandas Mage-
linas.
— Ar pasidalytė su Naujie-
ny skaitytomis savo kelionės įs-
pūdziais? — Paklausėme grįžusį
Rasčiauską.
— Mielu noru tai padarysiu,
— atsakė keliautojas. — Tiktai
duokite man atsikvėpti po to-
kios ilgos ir įdomios kelionės.
Reporteris

— 54 metų australietė Agne
Hash, palikusi Australijoje anu-
kus, pustrėlių metų skraidė ne-
sidedi savi lektuvėliu, bet apskri-
do aplinkui pasaulį ir grįžo va-
kar į Sydney aeridriamą.

Kas "išrado" anarchiją?

New Yorkas. Šeštadienį at-
spausstas paskutinis numeris se-
niausio žydų kalba laikraščio
"Die Frie Arbeiter Stimme", ku-
ris per 87 metus skelbė anarchis-
tų "mokslo" apie žmonių bend-
ruomenę be jokios valdžios.

Paskutinis "Stimes" redakto-
rus Thome Thorne, 67 metų
amžiaus paskutiniame savo stra-
ipsnyje gina anarchistus, kad ne-
jie buvę "bombų ir kulku politi-
kos šalininkai" Nuo "Stimes" pra-
džios svarbiausias anarkchistų
tikslas buvęs darbo unija steigi-
mas

Akcidentas

Chicago. Du policijos patruliai
šeštadienį apie pusiaunaktį pa-
matė automobilį 55th ir Austin

gatvių sankryžoje automobilį va-
žiuojant per raudonas šviesas
ir pasiviję du bėglius liepė išlip-
ti iš automobilio, bet vyriškai
nepaklausė, bandė važiuoti, bet
ant ledo ratai slydo. Vienas pat-
rulis, kuris buvo pasitvėręs be-
I glių automobilio duris, ant ledo
latakų paslydęs parvirto ir jo ran-
koje laikomas revolveris išsiskovė,
pataikymas 15-mečiui bėgliui
David Karpel į galvą. Nugaben-
tas į Šv. Kryžiaus ligoninę Kar-
piel jau buvo miręs.

— Edvard Gerekas paleido iš
kėlėjimo 1000 lenku, 1976 m.
nepaklausiusių policijos įsaky-
mų, bet jie nepaleido 247 žmo-
nių ir vaikų atvykti Amerikon
pas savo vyrus.

— 54 metų australietė Agne
Hash, palikusi Australijoje anu-
kus, pustrėlių metų skraidė ne-
sidedi savi lektuvėliu, bet apskri-
do aplinkui pasaulį ir grįžo va-
kar į Sydney aeridriamą.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Joniškėčių Labdarybės ir Kultū-
ros klubo priešmetinis susirinkimas
įvyks gruodžio 6 d. 1:00 val. po pie-
tų, Sauliu namuose, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus
rėnkama nauja valdyba ir aptariami
einamieji klubo reikalai. Po susirin-
kimo vaisės. A. Kalys

Našliu, našliukių ir pavienių as-
menų klubas gruodžio mėn. 9 dieną
1 val. po pietų Sauliu namuose, 2417
W. 43 St. šaukia į metinį narių su-
sirinkimą. Dalyvavimas būtinas. Bus
renkama nauja valdyba ir aptariami
einamieji klubo reikalai. Po susirin-
kimo vaisės. V. Cinka

Erzvilko Draugiško klubo narių
susirinkimas bus trečiadienį, gruo-
džio 7 d. 7 val. vak. Sauliu salėje,
2417 W. 43 St. Po susirinkimo bus
vaisės. Bernice Zengulis, rast.

PO ILGOS IR SUNKIOS LIGOS,

A. A.

KUNIGUI PETRUI DAGIUI

mirus,
žmonai Arijanai, šeimos nariams ir giminėms bei New Yorko lietuvių
Evangelikų parapijai giliausią užuojautą reiškia ir
kartu liūdi.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ TARYBA

A. + A.

DORIS SCHROEDER TIKUISYTEI

mirus,
tėvams — Annai ir Stasiui Tikuišiams bei
kitiems giminėms reiškiamo giliausią
užuojautą.

L. B. Rockfordo Apylinkė
A. L. T. Rockfordo Skyrius
B. A. L. F. Rockfordo skyrius

In today's "do-it-yourself" world, the amateur decorator or
the professional too, for that matter, is turning increasingly to
"spindles"—or architectural spindles as they're known in the
trade—to provide innovative and imaginative touches in the
home.

Architectural spindles—yes,
they're the same products
which used to be known as
balustrades in staircases—now
are available in a variety of
sizes and styles. But the sky's
the limit when it comes to
the decorative uses to which
they're now being put.

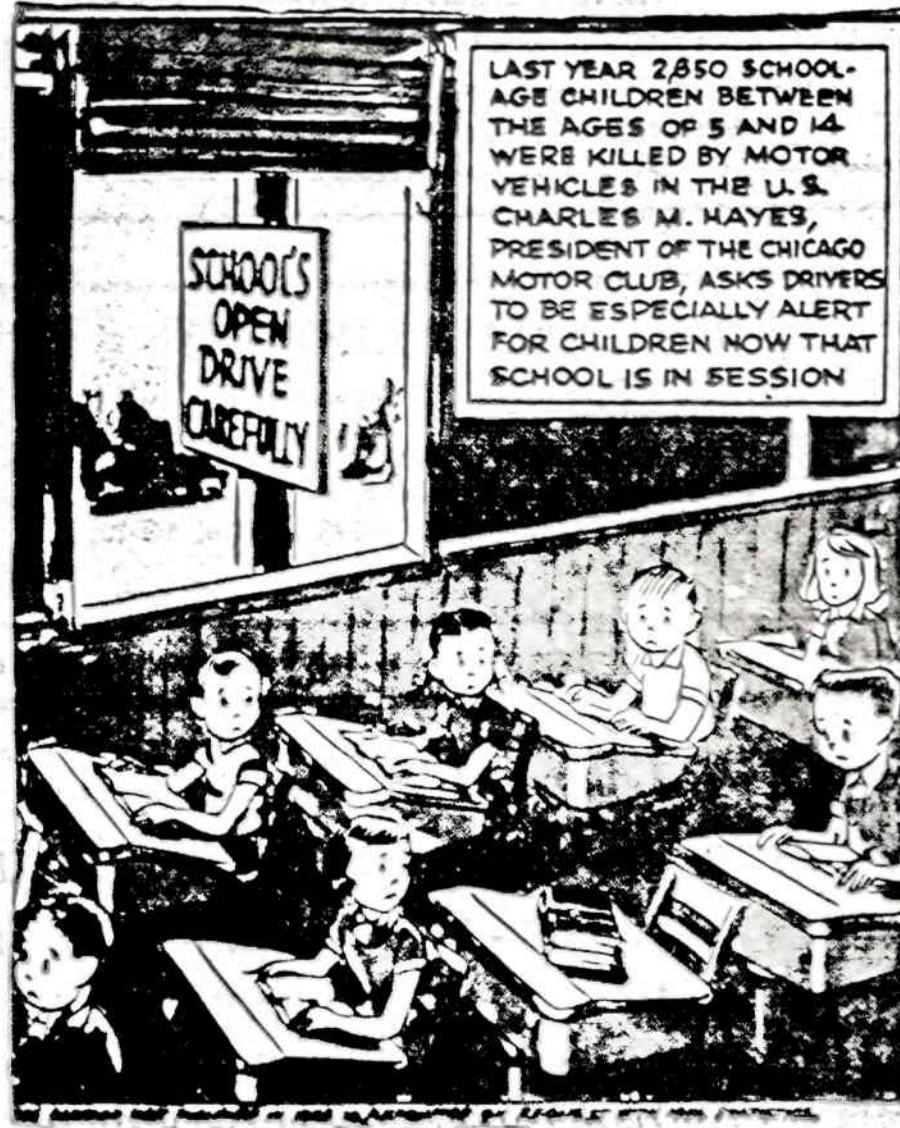
Architects, interior designers
and "do-it-yourselfers" find
the spindles a versatile, stylish
and inexpensive way to add
character to a home or office,
indoors or out.

Spindles are being used as
candle holders or lamp bases,
as room dividers, screens and
valances, or as legs for coffee
tables, nightstands, for bookcases

Sawn in half, they are being
mounted on walls and doors
as decorative elements, used
as plant holders or as grille
elements.

E. A. Nord Co., Everett,
Wash., the world's largest
manufacturer of architectural
spindles, produces these decora-
tor items in nine different
styles, three different thick-
nesses and in heights from 1½
inches to eight feet.

The spindles are made of
selected western woods, turned
on hopper-fed lathes, sanded
to a smooth finish, then shrink
wrapped in clear protective
plastic. A brochure on spindle
characteristics and ideas for
using spindles is available

LAST YEAR 2850 SCHOOL-
AGE CHILDREN BETWEEN
THE AGES OF 5 AND 14
WERE KILLED BY MOTOR
VEHICLES IN THE U.S.
CHARLES M. HAYES,
PRESIDENT OF THE CHICAGO
MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS
TO BE ESPECIALLY ALERT
FOR CHILDREN NOW THAT
SCHOOL IS IN SESSION

**SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI**

"Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir
tiesa". — Jono 4:24.
Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra
dvasinė esybė, turinti neribotą galybę. Jis pažįsta mūsų mintis ir visus
sirdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas turi būti
darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laiku nėra daug
tokių, kurie taip daro. Ateityje, Tūkstantmetiniame amžiuje, kuomet Dievo
pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išgelbėta iš nuodėmės
ir palaiminta, pradinis Dievo meilės įstatymas bus vėl parąšytas žmogaus
sirdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžinąjį gyvenimą bus pripa-
žinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje ir tiesoje.
Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygotė "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rašykite:
F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RASTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

**EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID**

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKUS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I ;
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTLI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTU
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

PETRAS BIELIŪNAS
1348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3819 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET R#public 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE V#tina 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL. 974-4418

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

